

ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

студентка гр. АММ-21 Проценко І.М.

Проблеми руйнування трудового потенціалу накопичуються та загострюються через низький рівень життя, безробіття, неадаптованість людей та виробництва до ефективного функціонування в ринкових умовах, поширеність невідповідності професійної освіти потребам економіки, погіршенням стану здоров'я тощо. Одночасно вимоги сучасного розвитку України та прагнення бути учасником євроінтеграційних процесів потребують розв'язання питань підвищення конкурентоспроможності робочої сили, вдосконалення соціально-трудового законодавства відповідно до національних потреб та міжнародних вимог, забезпечення реалізації соціально-трудова прав і гарантій, підвищення рівня соціальної захищеності працюючих, удосконалення соціально-трудова відносин та ліквідації «тіньових» відносин у трудовій сфері, забезпечення розвитку соціального партнерства, трудової, підприємницької та інноваційної активності.

Трудовий потенціал є невід'ємною частиною економічного потенціалу регіону, ефективність використання якого залежить від оптимального співвідношення трудових, виробничих, природних та інших видів економічних ресурсів, зосереджених на даній території. Вирішення цієї проблеми потребує комплексного та системного підходу до дослідження категорії трудового потенціалу, умов його відтворення, механізмів підвищення ефективності використання. Одним із ключових елементів концепції ефективного використання трудового потенціалу регіону є його економічна оцінка.

Економічна оцінка трудового потенціалу може бути однією з характеристик інвестиційної привабливості території поряд з іншими чинниками. Трудовий потенціал входить до системи територіального управління як засіб управління територіальним розвитком та задоволення потреб населення регіону. Підвищення ефективності використання трудового потенціалу та розширене його відтворення залежать від механізму залучення показників трудового потенціалу до діючого економічного механізму господарювання, зумовлює створення регіональної системи управління трудовим потенціалом.

Рівень і якість трудового потенціалу виступають фундаментом життєзабезпеченості та стабільності в суспільстві, відіграють провідну роль у забезпеченні конкурентоспроможності економіки окремих регіонів і України в цілому.

У сучасних умовах важливу роль в ефективному використанні трудового потенціалу відіграє економічна та соціальна політика держави. Її

вплив на макро- і мікро рівні на ефективність суспільного виробництва здійснюється через: практичну діяльність урядових установ і державних структур; різноманітні види законодавства; фінансові заходи та стимули; запровадження та контролювання економічних правил і нормативів; створення ринкової, виробничої та соціальної інфраструктури; програми роздержавлення власності і приватизації державних підприємств; комерціалізації організаційних структур невиробничої сфери тощо.

Проте в Україні трудовий потенціал все ще використовується неефективно. Існує багато проблем, які знижують його якість.

Економічна проблема ускладнюється прихованим безробіттям, яке сягнуло в окремих видах економічної діяльності 20 – 40 % трудоактивного населення, що становить приблизно 3 - 7 млн. чол. У зв'язку з цим перед українським урядом стоїть кілька важливих завдань: з одного боку, прискорити проведення економічних реформ, а з другого - забезпечити продуктивну зайнятість максимальної кількості економічно активного населення, яка б відповідала ринковим потребам. Щоб розв'язати ці нагальні і невідкладні проблеми ринку праці та зайнятості, потрібно створити конкурентне середовище, яке сприяло б перебудові підприємств і зумовлювало значні зміни у структурі зайнятості.

Використовуючи системний підхід до управління процесом відтворення трудового потенціалу та вважаючи, що він має здійснюватися на місцевому рівні, необхідне розширення саморегулювання, створення умов для саморозвитку всіх суб'єктів господарювання, тобто запровадження в економічну практику такого механізму, у якому кожен із суб'єктів виконує конкретно закріплені функції, але у рамках єдиної мети – збереження і накопичення трудового потенціалу регіону.

Особливо актуальною є необхідність розроблення та впровадження в економічну практику механізмів, що забезпечать відповідність підготовки кадрів потребам виробництва. Дієвим механізмом, спрямованим на подолання дисбалансу між попитом і пропозицією на ринку праці, має стати формування регіональних замовлень на підготовку кадрів. Це б усунуло розбіжності в уявленні освітян та практиків щодо змісту та якості підготовки кадрів.

Проте першочергово потрібно впорядкувати та вдосконалити на державному рівні обов'язки Міністерства праці та соціальної політики України, на регіональному – обов'язки територіальних органів управління з питань праці та зайнятості щодо забезпечення розвитку трудового потенціалу

Науковий керівник: доц. Кислий В.М.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 145-146.